

A blurred photograph of a crowd of people in a public space, overlaid with a semi-transparent teal filter. The people are in various poses, some looking towards the camera, others looking away. The background is out of focus, suggesting an indoor public area like a mall or transit station.

Stakes Tiedosta hyvinvointia

Stakes Tiedosta hyvinvointia

Julkaisija
Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes
Viestintä

Graafinen suunnittelu ja taitto
Workshop Päiviä Oy

Kannen kuva
Heikki Päiviä

Valokuvat
Antero Aaltonen, Heikki Päiviä, Panu Päiviä

Kirjapaino
Aksidenssi Oy
Helsinki 2007

Stakes –Tiedosta hyvinvointia	3
Stakesin tehtävät	4
Kestävyyttä ja vaikuttavuutta	5
Monipuolista tutkimusta	6
Suomalaisten hyvinvointi puntarissa	8
Hoidon vaikuttavuus keskeinen mittari	9
Kehittäminen tukee kuntia ja muita toimijoita	10
Hyvät käytännöt kaikkien tietoon	12
Lapsille tukea kun vanhemmilla on vaikeaa	13
Tilastot ja rekisterit työn perustana	14
Sotkanet tarjoaa tilastotietoa kunnista	15
Julkaisuilla ja verkosta tulokset asiakkaiden käyttöön	17
Stakesin organisaatio ja tulosalueet	18
Stakestalo	22

Stakes Tiedosta hyvinvointia

Stakes on sosiaali- ja terveysministeriön alainen sektoritutkimuslaitos, jonka ydintoimintoja ovat tutkimus, kehittäminen sekä sosiaali- ja terveysalan tilastojen ja rekisterien ylläpito.

Stakesin keskeiset tutkimuksen ja kehittämisen alueet liittyvät terveys- ja sosiaalipalveluihin, hyvinvointipolitiikkaan ja elinoloihin, lapsuuteen ja perheeseen, ikääntyneisiin, vammaisiin, mielenterveyteen ja päihteisiin.

Toiminta-ajatuksensa mukaan Stakes edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen toimivuutta. Stakes arvioi monin eri tavoin hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia muutoksia ja hyvinvointipolitiikan seurauksia sekä esittää uusia vaihtoehtoja.

Stakesin tehtävät

Stakesin lakisääteiset tehtävät ovat

- alan tutkimus- ja kehitystoiminta
- sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja kehityksen arviointi
- kotimaisen ja kansainvälisen osaamisen ja tiedon jalostaminen ja välittäminen
- tilastojen ja rekistereiden ylläpito
- sosiaali- ja terveystalouteen vaikuttaminen

Stakesin käytännön toimintaa ohjaa säädösten ja oman strategian lisäksi ministeriön kanssa vuosittain laadittu tulossopimus.

Historiaa

Sosiaali- ja terveystalouden tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes aloitti toimintansa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena 1.12.1992, jolloin sen edeltäjä, sosiaali- ja terveyshallitus, lakkautettiin. Sosiaali- ja terveyshallitusta edelsivät sosiaalivaltio ja lääkintöhallitus.

Kestävyyttä ja vaikuttavuutta

5

Visio 2012

Stakes on keskeinen sosiaali- ja terveysalan vaikuttaja. Sen työn tuloksena sosiaali- ja terveysalan toiminta on sekä vaikuttavaa että taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä.

Arvot

Sosiaalinen vastuullisuus • Luotettavuus • Innovatiivisuus • Yhteistyö

Strategiset painoalueet

Hyvinvointipolitiikan kestävyys • Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä palvelujen vaikuttavuus • Väestörakenteen muutosten vaikutusten hallinta • Eriarvoistumisen vähentäminen • Ohjaava tietoperusta • Innovaatiokyky

Monipuolista tutkimusta

Stakes tekee tieteelliset mitat täyttävää soveltavaa tutkimusta sosiaali- ja terveysalalla. Tutkimusten koko voi vaihdella suurista kokonaisuuksista joustaviin tutkimuksiin, joilla vastataan johonkin akuuttiin tiedontarpeeseen.

Tutkimus ja kehittäminen limittyvät Stakesissa usein toisiinsa. Tutkimus on tiiviisti yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistyöhön, jota tehdään yhdessä kuntien erilaisten toimijoiden ja palveluntuottajien kanssa.

Tutkimus palvelee monenlaisia käyttäjiä: sosiaali- ja terveysministeriötä, muuta keskushallintoa, poliittista päätöksentekoa, kuntia ja niiden erilaisia yhteistyömuotoja, järjestöjä, tutkimusmaailmaa ja mediaa. Stakesin tutkimus liikkuu erilaisissa rajapinnoissa, eikä yhteistyö rajoitu vain sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Stakes on aktiivinen kansainvälinen toimija, joka osallistuu useisiin kansainvälisiin tutkimusverkostoihin. Kansainvälisyys hyödyttää myös kotimaista kehitystä.

Stakesin tutkijat ovat mukana eri alojen tutkimusverkostoissa ja tekevät paljon yhteistyötä muiden sektoritutkimuslaitosten tutkijoiden kanssa. Yliopistojen kanssa on runsaasti yhteistyötä sekä tutkimuksessa että opetuksessa.

Stakesin tutkimuksesta yli kolmannes rahoitetaan muista kuin budjettivaroista. Henkilöstöstä reilut sata työskentelee tutkimuksen parissa. Noin kolmannes tutkijoista on vaitelleita. Stakesin tutkijat ovat osallisena karkean arvion mukaan vuosittain noin sadan kirjan ja 500 artikkelin tuottamisessa. Merkittävä osa artikkeleista julkaistaan kansainvälisesti.

”Stakes on arvostettu sosiaali- ja terveysalan asiantuntija”

Stakesin tutkimusohjelmassa 2006–09 tutkimus on ryhmitelty Stakesin strategian mukaisesti neljään tutkimusalueeseen ja niiden alaisiin tutkimusteemoihin. Näitä ovat:

Hyvinvointipolitiikan kestävyys

- Sosiaalipoliittinen järjestelmä ja hyvinvointipolitiikka
- Terveyspolitiikka
- Alkoholi- ja huumepoliittiset järjestelmät
- Terveyspalvelujen järjestäminen ja rahoitus
- Sosiaalitalous

Sosiaali- ja terveyspalvelut ja niiden vaikuttavuus

- Terveystuho
- Sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmät ja teknologia
- Mielenterveys
- Terveyspalvelujen laatu ja tehokkuus
- Sosiaalipalvelujen rakenteet ja vaikuttavuuden arviointi
- Monisektoriset palvelut ja verkostot

Väestörakenteen muutoksen vaikutukset

- Perhepolitiikka ja perheellistymisen ehdot ja esteet
- Lasten ja nuorten hyvinvointi ja pahoinvointi
- Vanhusten palvelujen laatu ja tuloksellisuus

Hyvinvointi ja eriarvoisuus

- Hyvinvointi, tulonjako ja elinolot
- Köyhyys ja huono-osaisuus
- Terveyserot
- Päihteiden käyttö, niiden haitalliset seuraamukset ja niissä tapahtuvat muutokset

Stakesin tutkimus antaa vahvan tietoperustan sosiaali- ja terveysalan kehityksen arviointiin ja tukee alan kehittämistä. Tutkimuksella haetaan aina myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta, ei pelkästään tietoa sinänsä.

Suomalaisten hyvinvointi puntarissa

8

Erikoistutkija Pasi Moisio

Stakes tekee laajaa Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut -kyselyä. Siinä yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. Tutkimuksen tavoitteena on tarjota ajan tasalla olevaa, luotettavaa ja kattavaa tutkimusaineistoa suomalaisten hyvinvoinnista ja hyvinvointipalveluiden käytöstä.

Tutkimuksen päätulokset raportoidaan säännöllisesti Stakesin kahdessa keskeisessä julkaisussa, Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukatsauksessa sekä Suomalaisten hyvinvointi -raportissa. Kyselyn on tarkoitus taata myös laajemmin suomalaisten hyvinvoinnin ja palvelujen käytön pysyvä seuranta tavalla, joka hyödyttää sekä tutkimusta että yhteiskunnallista päätöksentekoa.

Hyödynnän tutkimuksen tietoja myös omassa tutkimustyössäni. Oma tutkimusalani on köyhyyden dynamiikan tutkimus, huono-osaisuuden kasautuminen sekä ylisukupolvinen sosiaalinen liikkuvuus ja köyhyyden periytyminen. Hyvinvointi- ja palvelut -tutkimus antaa päättäjille tietoa, jolla sosiaalipolitiikka voidaan ohjata huono-osaisuuden syiden torjuntaan, ei pelkästään sen seurausten korjaamiseen.”

Hoidon vaikuttavuus keskeinen mittari

Tutkimusprofessori Unto Häkkinen

Perinteisesti sairaaloissa ja kunnissa on mitattu sitä, paljonko jokin toimenpide maksaa. Vaikuttavuus on jäänyt vähemmälle. Mutta on yhtä tärkeä tietää, miten toimenpide tai etenkin koko hoitokokonaisuus toimii. Hoitokokonaisuus sisältää tehdyn toimenpiteen lisäksi kaiken muun jatkohoidon ja lääkkeiden käytön.

Hoidon vaikuttavuutta mitataan esimerkiksi sen perusteella, kuinka nopeasti potilas toipuu, joutuuko hän takaisin sairaalaan saman vaivan takia, kuinka kauan hän elää tai siirtyykö hän pysyvään laitoshoitoon. Esimerkiksi sydäninfarktin saaneiden kuolleisuus on pienentynyt uusien hoitojen myötä, mikä on luonnollisesti otettava laskelmissa huomioon hoidon kustannusten lisäksi.

Perfect-hankkeessa tavoitteena on tuottaa hoidon kehittämistä ja seurantaa varten vertailutietoa annetusta hoidosta, sen kustannuksista ja vaikuttavuudesta. Tarkastelussa ovat suuret tai kustannuksiltaan merkittävät sairausryhmät, kuten aivohalvaus, lonkkamurtuma, rintasyöpä ja sydäninfarkti, joiden hoitamisessa erikoissairaanhoidolla on keskeinen merkitys. Hankkeessa kehitetään menetelmiä, joita voidaan soveltaa myös muihin sairausryhmiin.

Tietoa kerätään rekistereistä ja rekistereihin kootaan myös uudenlaista tietoa. Parhaimmillaan se tarjoaa eri tason päättäjille sairaaloista aina kunnanjohtoon asti kattavaa tietoa hoitojen kustannuksista ja vaikuttavuudesta. Hankkeessa vaikutetaan myös rekistereihin kerättäviin tietoihin ja niiden tulevaan saatavuuteen, esimerkiksi sähköisen potilaskertomuksen kautta. Hanke on Kelan, Stakesin ja sairaanhoitopiirien yhteishanke ja sitä rahoittavat Suomen Akatemia ja TEKES.”

Kehittäminen tukee kuntia ja muita toimijoita

Kehittäminen on yksi Stakesin ydintoiminnoista tutkimuksen ja tilastotoimintojen rinnalla. Kehittämistyö on lujasti ankkuroitunut kansalaisten elinoloihin ja palveluihin.

Stakes kehittää

- sosiaali- ja terveysalalle uusia palvelujen järjestämismalleja
- hyviä käytäntöjä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi
- osaamista ja välineitä hyvien käytäntöjen soveltamiseksi

Tutkimus, kehittäminen ja arviointi tukevat ja täydentävät toisiaan. Tutkimus tuottaa uutta tietoa, jota hyödynnetään kehittämisessä. Kehittäminen taas voi tuoda lisätietoa kohteena olevasta toiminnosta tai nostaa esille lisätutkimusten tarpeen. Stakes tekee tietotuotteita ja suosituksia ohjaamaan sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistä kunnissa.

Myös kehittämistyössään Stakes on vahvasti verkostoitunut niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Lisäksi Stakes tarjoaa maksullisia asiantuntijapalveluja sosiaali- ja terveydenhuollon yksityisille ja julkisille toimijoille.

”Stakes on luotettava ja haluttu kumppani”

Mitä kehitetään?

Stakes kehittää esimerkiksi

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen laadun arviointia
- Palvelujärjestelmää
- Kuntien vanhustenhuoltoa
- Kehitysyhteistyötä (Ulkomaanavun yksikkö)
- Mielensterveystyötä
- Terveyden edistämistä
- Informaatioteknologian käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollossa
- Rekisteritutkimusta
- Päihdepalveluja
- Varhaista puuttumista lasten, nuorten ja perheiden ongelmiin
- Varhaiskasvatusta

Välineitä kehittämiseen

ovat esimerkiksi

- Benchmarking eli vertailukehittäminen, esimerkiksi sairaaloiden hoitotoiminnan tuottavuudesta tai ikääntyneiden palveluista
- Kuntien hyvinvointikertomukset ja -indikaattorit
- Kuntien hyvinvointistrategiat
- Hyvät käytännöt -ohjelma
- Erilaiset laatusuositukset
- Oppaat, tapahtumat (TERVE-SOS -tapahtuma, Terve Kunta -päivät, Kouluterveyspäivät)
- Innovaatiotoiminta

Hyvät käytännöt kaikkien tietoon

Tutkimuspäällikkö Ilse Julkunen

Stakesin Hyvät käytännöt kokoaa tietoa hyvistä menetelmistä tukemaan sosiaalialan käytännön työtä. Se pyrkii myös lisäämään ja levittämään tutkittua tietoa sosiaalityön tueksi. Hyvät käytännöt voivat olla toimintatapoja tai -malleja, työmenetelmiä ja interventioita, jotka tekevät työstä sujuvampaa, mielekkäämpää ja hyödyllisempää. Ne voivat olla uusia tai jo muualla hyväksi havaittuja käytäntöjä, ja niillä päästään hyviin tuloksiin.

Tietoa kootaan eri tavoin ja eri tasoilla. Esimerkiksi paikallisesti kuntien hankkeissa tai kuntien perustoiminnassa arvioidaan hyväksi koettuja käytäntöjä. Hyvät käytännöt -mallin avulla voidaan kuvata hyväksi arvioidut käytännöt tiivistetysti. Kuvauksien on tarkoitus palvella kaikkia, jotka soveltavat hyväksi arvioitua käytäntöä omassa työympäristössään. Näin hyvät käytännöt myös leviävät.

Sosiaaliportin yhteydessä toimivalle Hyvä käytäntö -verkkosivustolle Stakes on koonnut monipuolista tietoa hyvistä käytännöistä ja työkaluja niiden tuottamiseen. Sisällöt koskevat muun muassa hyvien käytäntöjen tunnistamista, arviointia, tiivistämistä ja siirtämistä. Mukana on myös linkkejä muiden toimijoiden verkkosivuille. Sivustolle kerättävät kuvaukset palvelevat sosiaalialan kentää jatkuvasti laajemmin. Esimerkiksi Joensuussa on kehitetty nuorten tukemisen hyvä käytäntö, joka antaa mallia siitä miten tehostettu moniammatillinen työskentely voidaan toteuttaa onnistuneesti.”

Hyvät käytännöt löytyvät verkosta osoitteesta www.hyvakaytanto.fi

Lapsille tukea kun vanhemmilla on vaikeaa

Kehittämispäällikkö Tytti Solantaus

13

Stakesin Toimiva lapsi & perhe -hankkeen avulla autetaan vanhempia ja työntekijöitä tukemaan lapsia, kun perheessä on erityisesti vanhemman tilanteeseen liittyviä ongelmia. Näitä voivat olla vanhemman mielenterveysongelma, päihteiden käyttö tai vakava fyysinen sairaus. Työmenetelmät tukevat vanhemmuutta, lasten pärjäävyyttä ja perheen selviytymistä. Tarkoituksena on tukea lasten kehitystä ja ehkäistä lasten ongelmia pitkällä tähtäimellä. Työmenetelmät sopivat muokattuna terveydenhuollon eri tasoille ja myös sosiaalitoimeen, päivähoitoon, kouluihin ja erilaisiin organisaatioihin.

Työskentelyn taustaperiaatteet liittyvät lasten kehityksen tukemiseen ja häiriökehityksen ehkäisemiseen. Työn taustana on mielenterveyden häiriöiden ja niiden kanssa käsi kädessä kulkevan sosiaalisen syrjäytymisen siirtyminen sukupolvelta toiselle. On arvioitu, että vakavasti masentuneiden vanhempien lapsista noin 60 % sairastuu ennen 25. ikävuottaan. Noin joka neljäs ihminen kärsii jostain mielenterveysongelmasta elämänsä aikana. Kyseessä eivät siis ole 'jotkut toiset', vaan kyse on meistä kaikista ja meidän lapsistamme.

Toimiva lapsi & perhe -hankkeessa ja sen ympärillä on kehitetty menetelmiä, joita yhdistävät tietyt periaatteet ja lähestymistavat. Menetelmiä ovat vanhempien kanssa käytävät keskustelut, koko perheen kanssa toteutettava perheinterventio, vertaisryhmät ja perhekurssit, oma-apuoppaat sekä verkoston kanssa toteutettava neuvonpito.”

Tilastot ja rekisterit työn perustana

Stakesin toiminnan vahvuus on tutkimuksen ja kehittämistyön yhteys omiin tietoaineistoihin. Stakes kerää ja ylläpitää tilastoviranomaisena runsaasti sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoja. Niitä kootaan mm. sosiaali- ja terveystilastoista, alkoholista ja huumeista sekä sosiaali- ja terveystilastoista. Stakes ylläpitää monia alan rekistereitä, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteriä, toimeentulotukirekisteriä, lastensuojelurekisteriä sekä lisääntymiseen liittyviä rekistereitä (syntymärekisteri, epämuodostumarekisteri ja raskaudenkeskeyttämis- ja sterilointirekisteri).

Suurin osa Stakesin tilastoryhmien tuottamista tiedoista on vapaasti käytettävissä. SOTKANet-indikaattoripankki sisältää runsaasti erilaisia tietoja jokaisesta Suomen kunnasta. Stakes vastaa myös Suomen tietojen antamisesta kansainvälisiin sosiaali- ja terveystilastoihin. Linkit kansainvälisiin tietokantoihin ja aineistoihin löytyvät Stakesin sivulta.

Stakes kehittää tietotekniikan käyttöönottoa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tarkoituksena on parantaa tietojärjestelmien yhteensopivuutta ja turvata yksityisyyden suojaa tietoverkoissa.

Stakes kehittää lääketieteellisiä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää kuvaavia käsitteitä, luokituksia ja termejä.

Stakesin ylläpitämiä aineistoja voi saada tutkimuskäyttöön erillisin tutkimusluvoin tai sopimuksin. Rekisteritutkimusta edistää Rekisteritutkimuksen tukikeskus, jota Stakes rahoittaa yhdessä Kansanterveyslaitoksen, Työterveyslaitoksen ja Kelan kanssa.

SOTKANet tarjoaa tilastotietoa kunnista

Suunnittelija Tiina Puhakka

15

Stakes avasi vuonna 2005 sosiaali- ja terveysalan päättäjäen tueksi uuden verkkopalvelun SOTKANetin. Maksuton tietopalvelu kokoaa kaikista Suomen kunnista vuodesta 1990 alkaen väestön hyvinvointia ja terveyttä koskevia tietoja.

Indikaattoripankki SOTKANet on kaikille avoin palvelu, joka tarjoaa eri kohderyhmille ja käyttötarkoituksiin suunnattuja tietoja. Kansainvälisestikin merkittävä palvelu kokoaa tilasto-, rekisteri- ja kyselytietoihin pohjautuvaa tietoa muun muassa väestörakenteesta, nuorten ja aikuisväestön terveystottumuksista, eri ikäryhmien terveystietojen ja lääkkeiden käytöstä, lisääntymisterveydestä, toimeentulotuesta ja eläkkeistä.

Tietoja löytyy Suomen kaikista kunnista, mutta niitä voidaan hyödyntää myös seutu- ja maakunnan, läänin, sairaanhoitopiirin ja koko maan tasoilla. SOTKANet tarjoaa tiedot niin numeroina, graafisina kuvioina kuin karttoina-kin suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Palvelun tietosisältö on kehitetty Stakesin sekä muiden sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoiden yhteistyönä. SOTKANetin jatkokehityksessä otetaan huomioon uudet tietotarpeet. Verkkopalvelun tietopohja laajenee huomattavasti, kun myös Sotka-tietokannan (Sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotietokanta) tiedot sisällytetään SOTKANetiin.”

Palvelu toimii osoitteessa www.sotkanet.fi

”Stakes – tiedosta hyvinvointia”

Julkaisuilla ja verkosta tulokset asiakkaiden käyttöön

Stakes julkaisee työnsä tuloksia kirjoina, monisteina ja verkkojulkaisuina. Vuosittain Stakes julkaisee noin 30 kirjaa ja 50 eri nimikettä monistesarjoissaan. Paljon tietoa välitetään Stakesin verkkopalvelun (www.stakes.fi) kautta. Verkossa kävijöitä on tuhansia päivittäin. Stakes ylläpitää myös tietyille kohderyhmille suunnattuja teemasivustoja verkossa. Esimerkiksi Sosiaaliportti- ja Hyvät käytännöt -sivustot tarjoavat sosiaalialan ammattilaisille kattavan tietovaraston ja keskusteluareenan.

Stakesin asiantuntijat tuottavat monia erilaisia käytännön oppaita esimerkiksi kuntien tueksi. Stakesin tutkijoiden artikkeleita julkaistaan arvostetuissa kansainvälisissä artikkelisarjoissa.

Stakes julkaisee vuorovuosin Hyvinvointikatsauksen ja Palvelukatsauksen. Niihin on koottu kattavaa, ajankohtaista tietoa siitä, miten väestön hyvinvointi on kehittynyt ja miten palvelut toimivat.

Stakesin julkaisema Dialogi-lehti kertoo sosiaali- ja terveysalan käytännön työstä. Palkittu Yhteiskuntapolitiikka-lehti on hyvinvointitutkimuksen aikakausjulkaisu. Nordisk alkohol- & narkotikatidskrift (NAT) on yhteispohjoismainen päihdetutkimuksen ja -politiikan tiedelehti.

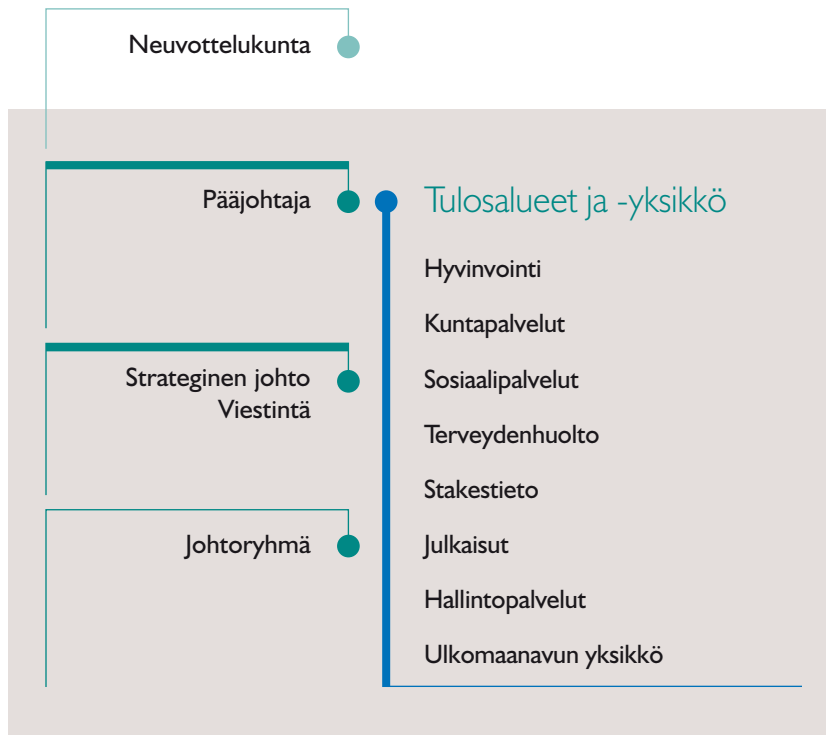
Stakesin tietopalvelun ylläpitämässä sosiaali- ja terveysalan kaikille avoimessa tieteellisessä erikoiskirjastossa voi etsiä Stakesin omien julkaisujen lisäksi tietoa esimerkiksi alan elektronisista lehdistä tai keskeisimmistä koti- ja ulkomaisista viitetietokannoista.

Stakesin asiakkaita

Stakes palvelee tutkimus- ja kehittämistyöllään laajasti valtakunnallisia ja kuntien päättäjiä sekä sosiaali- ja terveysalan toimijoita. Työ on voimakkaasti verkostoitunutta ja yhteistyötä tehdään sekä kotimaisten että kansainvälisten sisarlaitosten kanssa. Asiakkaina ovat luonnollisesti myös viestimet ja sitä kautta kansalaiset.

Stakesin organisaatio ja tulosalueet

Stakesin toiminta jakautuu pääjohtajan alaisiin tulosalueisiin ja Ulkomaanavun yksikköön. Tulosalueet jakautuvat yleensä noin 10–20 hengen tutkimus- tai kehittämissryhmiin. Lisäksi talossa on erilaisia hallinto- ja tukipalveluja. Tulosalueita on kaikkiaan kahdeksan.

Stakesin avainluvut (2006)

Henkilöstöä 479

- 298 vakinaista ja 181 määräaikaista projektihenkilöstöä
- naisia 73 %, miehiä 27 %
- keski-ikä 45 vuotta
- alempi tai ylempi korkeakoulututkinto on 70 prosentilla
- tohtorintutkinto 20 prosentilla

Rahoitus

Kokonaisbudjetti 38 miljoonaa euroa, josta valtion budjetista 25 miljoonaa euroa ja muu rahoitus 13 miljoonaa euroa.

Hyvinvointi-tulosalue

edistää väestön hyvinvointia tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla. Tulosalue tutkii lasten, perheiden ja aikuisväestön elinolojen kehitystä ja hyvinvoinnin jakautumista. Kiinnostuksen kohteena ovat hyvinvointiin vaikuttavat tekijät, erityisesti hyvinvointi-, perhe- ja päihdepolitiikka. Tutkimustiedon lisäksi tulosalue kehittää hyvinvointia edistäviä menetelmiä.

Tulosalueen ryhmät

- Alkoholi- ja huume tutkimus
- Hyvinvoinnin tutkimus
- Lapsuus ja perhe
- Verkostotutkimus- ja kehittämismenetelmät

Kuntapalvelut-tulosalue

tukee kuntien hyvinvointistrategioiden ja palvelurakenteen uudistamista tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla. Palvelutoiminnassa tulosalue keskittyy kuntien hyvinvointistrategioihin, alue- ja kuntakohtaisiin konsultointeihin, vanhustenhuollon, mielenterveyden ja päihdetyön kysymyksiin sekä laatuhallinnan tukemiseen.

Tulosalueen ryhmät

- Alue- ja kuntapalvelut
- Kuntien hyvinvointistrategiat
- Mielenterveys
- Päihdetyö

Sosiaalipalvelut-tulosalue

edistää asiakaslähtöisten ja oikeudenmukaisten, ihmisten elämäntilanteita tukevien sosiaalipalveluiden saatavuutta, toimivuutta ja vaikuttavuutta. Tulosalue korostaa sosiaalisen näkökulman huomioon ottamista yhteiskunnan eri toiminnoissa. Keinoja ovat tutkimus, kehittäminen ja arviointi sekä aktiivinen vuorovaikutus kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Tulosalueen ryhmät

- Sosiaalipalvelujen arviointi
- Ikääntyminen ja palvelut
- Varhaiskasvatus
- Itsenäinen suoriutuminen
- Osallisuus ja työmarkkinat

Terveystulokset

edistää terveydenhuollon tehokkuutta, oikeudenmukaisuutta ja asiakaslähtöisyyttä. Keinoja ovat tutkimus, kehittäminen ja tiedonvälitys vuorovaikutuksessa kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Tulosalue vaikuttaa terveydenhuollon käytännön toimintaan sekä terveyspoliittiseen päätöksentekoon.

Tulosalueen ryhmät

- Terveystulosten menetelmien arviointiyksikkö Finohta
- Terveystaloustieteen keskus CHES
- Terveystulosten ja terveyspolitiikan tutkimus

Stakestieto-tulokset

vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilasto- ja rekisteritietojen keruusta ja raportoinnista tilastoviranomaisena. Se keskittyy myös sosiaali- ja terveysalan tietoyhteiskuntakysymyksiin, kuten sähköisen palvelun ja asiointin edellytysten kehittämiseen. Stakestieto vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon luokituksista ja ylläpitää alan luokituskeskusta ja koodistopalvelua sekä Rekisteritutkimuksen tukikeskusta.

Tulosalueen ryhmät

- Terveystilastot ja indikaattorit
- Sosiaali- ja henkilöstötilastot
- Päihde- ja lisääntymistilastot
- Sosiaali- ja terveysalan tietoyhteiskuntayksikkö
- Tilastotietojärjestelmät

Julkaisut-tulokset

välittää Stakesin tulokset käyttäjille julkaisuina, lehtinä ja verkkopalveluina. Tulosalue vastaa myös Stakesin asiakaspalvelusta sekä tieto- ja kirjastopalveluista.

Tulosalueen ryhmät

- Toimitus
- Asiakaspalvelut
- Tietopalvelu

Hallintopalvelut-tulosalue

palvelee Stakesin johtamista strategiseen suunnitteluun, toiminnan ohjaukseen ja yhteensovittamiseen sekä henkilöstöjohtamiseen liittyvissä tehtävissä. Tulosalue tuottaa ja kehittää Stakesin sisäisiä hallintopalveluja. Lisäksi tulosalue vastaa Stakesin ja sen alaisten laitosten tilivirastotehtävistä.

Tulosalueen ryhmät

- Yleishallinto
- Tietohallinto ja tietotekniikka
- Taloushallinto
- Johdon palvelut
- Henkilöstöpalvelut

Ulkomaanavun yksikkö

välittää suomalaista sosiaali- ja terveysalan asiantuntemusta maamme rajojen ulkopuolelle. Se suunnittelee, toteuttaa ja arvioi kansainvälisiä kehitysohjelmia ja -hankkeita. Yksikkö tuottaa ja järjestää alan konsultointi-, koulutus- ja asiantuntijapalveluja. Ulkomaanavun yksikkö on toteuttanut projekteja lähes 40 maassa kehitysmaissa, transitio- maissa ja Suomen lähialueilla.

Tulosalueen ryhmät

- Projektiryhmä
- Tukiryhmä

Viestintä-ryhmä

toimii erillisyksikkönä suoraan pääjohtajan alaisuudessa. Se vastaa viestinnän kehittämisestä ja koordinoinnista, media- ja sidosryhmäsuhteista, julkisuus kuvasta ja sisäisestä viestinnästä.

Kolme alueyksikköä

Stakesilla on alueyksiköt Jyväskylässä, Tampereella ja Vaasassa. Ne keskittyvät osana Stakesin tulosalueita muun muassa sosiaalipalvelujen kehittämiseen, terveyden edistämiseen, terveydenhuollon menetelmien arviointiin sekä mielenterveys- ja päihdetyöhön.

Stakesin alaiset valtion laitokset Stakesin alaisuudessa toimii myös kaksi valtion mielisairaalaa ja kuusi koulukotia.

Stakestalo

Stakes on toiminut Sörnäisten rannassa modernissa Stakestalossa vuodesta 2002 alkaen.

Talo sijaitsee Osuusliike Elannon entisessä teollisuuskorttelissa. Alueen historiallinen perintö on haluttu säilyttää, ja punatiilinen uudisrakennus jatkaa teollisuusalueen jyrkää arkkitehtuuria.

Stakestalon suunnittelun lähtökohtana on ollut toiminnallisesti, teknisesti ja ekologisesti kestävä ratkaisu. Tiloja rakennettaessa on otettu huomioon erilaisten käyttäjäryhmien tarpeet. Tiloja on myös helppo muunnella.

Uusissa tiloissa on huolehdittu siitä, että ne ovat erilaisten käyttäjien näkökulmasta toimivat ja helposti saavutettavat. Erityistä huomiota on kiinnitetty liikuntaesteisten ja aistivammaisten tarpeisiin sekä tilojen viihtyisyyteen ja joustavuuteen.

Sosiaali- ja terveysalan
tutkimus- ja kehittämiskeskus

Postiosoite
Stakes
PL 220
00531 Helsinki

Käyntiosoite
Lintulahdenkuja 4
00530 Helsinki

Puhelin
(09) 396 71

Faksi
(09) 761 307

www.stakes.fi

etunimi.sukunimi@stakes.fi
asiakaspalvelu@stakes.fi
viestinta@stakes.fi

Asiakaspalvelu
puh. (09) 3967 2190

www.stakes.fi

Tietoa Stakesin asioista saa parhaiten verkkosivuilta,
josta löytyvät muun muassa eri alojen tiedot aiheittain,
tietoa Stakesin palveluista, monipuoliset hakupalvelut,
helppokäyttöinen verkkokirjakauppa ja kaikki
tarpeelliset yhteystiedot.